

**İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ**

Cilt / Vol: 6, Sayı/Issue: 5, 2017

Sayfa: 2262-2274

Received/Geliş: Accepted/Kabul:

[21-06-2017] – [22-10-2017]

MODERN RESMİN GELİŞİMİNDE VOLLARD SANAT GALERİSİ VE AMBROİSE VOLLARD

Anıl ERTOK ATMACA

Doç. Dr. Karabük Ün. SFTGSTF

orcid.org/0000-0002-2653-839X

anilatmaca@karabuk.edu.tr

Öz

Araştırmada amaç; Galerici ve sanat simsarı olan AmbroiseVollard'ın modern sanatın oluşmasında oynadığı önemli rolü irdelemektir. Vollard, 19 yaşında hukuk eğitimi almak için Paris'e gelmiş, hukukçu olmaktan vazgeçerek sanat tüccarlığına başlamıştır ve 20. Yüzyıl Modern Resmin Fransa'daki en önemli sanat simsarlarından birisi olmuştur. 1883'de açtığı Vollard adlı sanat Galerisinde Cézanne, Renoir, Picasso gibi birçok ressamın eserlerinin ticaretini yapmıştır.

Vollard, Yaşadığı dönemde Modern resmin ve sanatçıların tanınmasında etkili olmuş önemli isimlerdendir. Modern resmin önemli isimlerinin pek çoğu Ambroise Vollard ve galerisi ile yolları kesişmiştir. Vollard aynı zamanda sergi açtığı sanatçıların bazılarına katalog hazırlamış, kitap editörlüğü de yapmıştır. O dönemde pek çok genç sanatçıya cesaret vererek destek olmuş bir isimdir. Bu açıdan yaklaşıldığında günümüz sanatında da önemli bir yere sahip olan galericilik ve sanat piyasasının başlangıcını çözümlemek günümüzde var olan sistemi de anlamamıza yardımcı olacaktır. 1939 yılında bir trafik kazası sonucu hayatını kaybeden simsar, ardında birçok sanatçıya ait eserler bırakmıştır.

Anahtar kelimeler : sanat, sanat piyasası, sanat galerileri, modern resim

VOLLARD ART GALLERY AND AMBROISE VOLLARD AT MODERN PAINTING'S DEVELOPMENT

The aim in the study is to scrutinise the important role gallerist and art dealer Abroise Vollard played in the creation of modern art. Vollard, came to Paris at 19 to have law education, gave up on being jurist, started art dealing and became one of the most important art dealers at 20th Century Modern Art in France. He dealt in many works of painters like Cézanne, Renoir, Picasso at his Vollardart gallery which he opened at 1883.

Vollard is one of the names that was effective at his time on the recognition of modern painting and its artists. Most of the important names' of modern painting roads are crossed with Ambroise Vollard and his gallery. Vollardalso prepared catalogues for some of the names he exhibited, made the editorship of books. He is name that encouraged many young artists at that time. Approaching the subject from this point of view, analyzing the beginning of art dealing and art marketwhich has an important place also in today's art will help us understand the system of today. Art dealer who lost his life as a result of a traffic accident in 1939, left works of many artists behind.

Keywords : art, art market, art galleries, modern painting

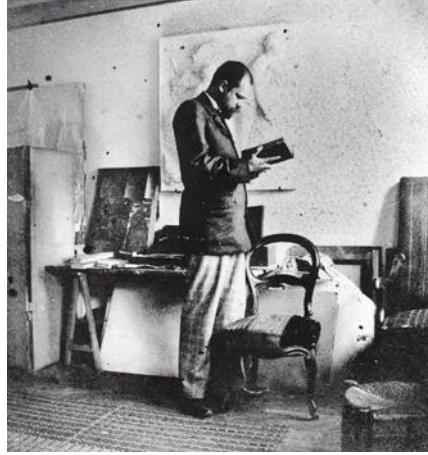
GİRİŞ

Ambroise Vollard'ın Yaşam Hikayesi

Ambroise Vollard, Hint Okyanusunda bulunan Madagaskar'a komşu Fransız Kolonisi La Réunion adalarında yaşayan bir noter'in on çocuğunun en büyüğüdür. Vollard anılarında, adanın küçük ve geleneklerine bağlı bir yerleşim olduğunu anlatır, tutucu bir topluluğa sahiptir, fakat adadaki doğal zenginlikler Vollard'ın koleksiyonculuğa adım atmasına önayak olmuştur. Adada yetişen çiçekler ve hayvanlar onun ilk koleksiyoncu kişiliğini oluşturacaktır. Teyzesi Noémie'in suluboya ressamı arkadaşı tarafından yapılan adaya özgü hayvan ve bitkilerin resimleri Vollard'ın sanata olan ilgisinin ilk sebeplerindendir (Vollard, 2002, s.1).

Babasının disiplinli biri olduğunu anlatan Vollard, çocukluk döneminde sıkı bir eğitimden geçtiğini, babası için önemli olan derece alma baskısının yanında, aslında kendisinin ödevleri yapmaktan hiç hoşlanmadığından bahseder. Sonunda babasının baskısı ile yüksek eğitim almaya karar verir (Vollard, 2002, s.7). Ambroise Vollard, Montpellier ve Paris'te hukuk okumak için Fransa'ya gelir. Fransa'ya ilk geldiğinde, başlarda sıkıldığından bahseden ve bu süreçte kenti ve müzeleri gezen Vollard, Siene nehri kenarında bulunan iskele ve köprülere hayranlık duymuştur, bu gezintiler sırasında sahaflardan birçok kitap satın alır. Vollard anılarında, bize bunları anlatırken, çocukluğundan beri koleksiyon yapma merakının kitap toplamasına da neden olduğundan bahsetmektedir. Bu kitaplar içinde en çok ilgi duydukları çizim ve gravür olan kitaplardır. Bu dönemde kaldığı Otelde rastladığı küçük resimleri satın almak istemesi sanatçı Innocenti ile tanışmasının sebebi olur. Bu sayede Montmartre'deki yaşam ve sanatçıları ile tanışmış olacaktır, nihayetinde 1890 yılı civarlarında ise Montmartre'ye taşınmaya karar verir (Vollard, 2002, s.12-14).

Bir yıl sonra okumaya başladığı Hukuk Fakültesini bırakarak sanat simsarı olmaya karar verir. Seçkin bir satıcı olan Geoges Petit'in yanında L'Union Artistique'de Alphonse Dumas ile birlikte çıraklık dönemi geçirir, o yıllarda ilgilendiği Akademiden uzaklaştırılmış, Kabul edilmeyen olan Empresyonistlerdir. Kendisine ait ilk kuruluşu öncelikle baskılar ve çizimlerin satıldığı "rue de Apennins" olur (<http://www.nga.gov>)

1899, 8.9X8.9 cm

Vollard gerek kişilik gerekse fiziksel özellikleri ile farklı bir tablo çizmektedir. Onu tanıyanlar onun fiziksel varlığından etkilenmiş gibi görünmektedirler. Suarés: "Onu gördüğünüzde, onun dev gibi olduğunu düşünebilirsiniz, ama kibar bir dev" diye anlatmaktadır. Onun tüm jestleri sakin ve doğal görünmektedir, sanat simsarı olarak sabırlı olmak işinin önemli bir özelliğidir (www.artic.edu). Aynı zamanda Vollard, kaba ve sevimsiz de bulunmaktaydı ve bu tavrının altında kurnazlığın gizli olduğu düşünülmekteydi. "Pusuda bekleyen kedi gibi" olduğu söyleniyordu. O, bir ressamın tablolarını istediği zaman bir şekilde

elde etmekte, sadece iki ya da üç tuvalle yetinmeyerek, bütün resimlerini almaktadır. Sözgelisi Vlaminc ve Derain'in bütün resimlerini toplamıştır (Franck, 2009, s42).

Tüm bu özelliklerinin onu ilginç kılması, hem pek çok sanatçının patronu hem de arkadaşı olması sebebi ile Vollard'ın birlikte çalıştığı pek çok ressam onun resmini yapar, bunlardan en alımlı ve onu ifade eden resmini Pierre Bonard yapmıştır. Eserde aynı zamanda adı "Vollard" olan kedisini okşarken resmedilmiştir (Dumas,2006,s3). Genellikle asık suratlı ve sessiz bir hali olması ve özellikle Galerisinde hiç bir şey yapmadan oturuyormuş gibi görünmesine rağmen 1890'ların sonu ve 1900'lerin başlarında 12'den fazla sergi açmış, pek çok sanatçı ile anlaşmış, eserlerini satın almış ve bunların ticaretini yapmıştır.

1934, 28 rue Martignac'daki evinin holü

Yahşi Baraz ile yapılan bir röportajda Vollard'ın başarısından ve iş ahlakından bahseder: "Bugün Amroise Vollard'ı düşünün: Adamın küçücük bir mağazası var ve en büyük resimleri satmış, Matisseler, Picassolar, kendisi yeri süpürmüş adam, camı kendisi silermiş söylendiğine göre.." (Baykam: 119) Buna karşılık Franck (2009, s41) Vollard galerisi şöyle anlatır: "Vollard Galerisinin vitrini diğer galerilerin vitrinine benzememektedir. Chagall, Laffitte Sokağı'nda sergilenen Renoir'ları, Pissarroları, ve Monetleri gördükten sonra durum fark edilir: pislik ve eski gazeteler... İçerisinin de dışarıdan farkı yoktur. Kapıyı itip içeri giren ziyaretçi, bir masa, bir soba, Maillol'un bir heykeli, duvara dayanmış ve sırtları görülen tablolar, Cézanne'nin çerçevesiz tuvaleriyle karşılaşır. Her yer toz içindeydi. Vollard'da ilk sergisini açtığında oraya her gün temizlikçisini gönderip eşyaların ve tabloların tozlarını alırdan Vilaminck haklı çıkmıştı". Durum ne olursa olsun sonuç olarak Vollard'ın galerisi oldukça kalabalık ve birçok öncü sanatçının eserleri ile doludur.

1908, Rue Laffitte, Paris

AVANT-GARDE PATRONU

Ambroise Vollard (1866-1939) L'Union artistique (Sanat Birliği) mesleğini aldığı yıl 1890'dır. Akademik resim özelliği olan küçük bir Paris Galerisidir. Vollard dünya sanatıyla ne bir ilişkisi ya da deneyimi olan ve hala hukuk eğitimi alan bir gençtir. Ve hemen hızla jenerasyonunun en büyük çağdaş sanat simsarı olmaya başlar. Modern sanat tarihinin temel oyuncularından olur. Kariyerini Cezanne, Picasso ve Fovların ile başlatır ve Nabiler, Redon, Matisse gibi sanatçıların çalışmalarına sergiler açar. O, aynı zamanda sanat kitapları ve orijinal baskıların yenilikçi bir yayıncısı ve yazarı olmaya başlamıştır (Dumas,2006,s3).

Vollard'ın çok yönlülüğü, onu modern sanat tarihinin devlerinden biri yapmıştır. Ve hala bir muamma olarak kalmaya devam etmektedir. 1936 da otobiyografisi kendi yazmış olduğu "Recollections of a Pictur Dealer" adlı otobiyografisi yayınlanmasına rağmen çoğunlukla kişisel anlatılara dayalı iş metodları içeren diyalogları kapsayan öykü kitaptır. Kitaptaki bölümlerde sıklıkla kayıplar olduğu fark edilmiştir ve özel hayatına dair hiç bir şey ortaya koymamaktadır. Vollard için oldukça ketum gizemli olduğu söylenebilir. Yine de bu kitabı hazırlamak Vollard için 20 yıl sürmüştür ve paha biçilmez bir kaynaktır.

Vollard her ne kadar kitabında kendinden bahsetmese de onun hakkında bir çok yorum yapılmaktaydı, mesela tamamen çelişkili bir karaktere sahip olduğundan bahsedilirdi. Sanatçılar onun kendilerini sömürmesinden çoğu kez şikayet ederlerdi. Onların pek çoğu "voleur" adını vermişti, bunun anlamı hırsız demektir. Matisse ona "fifi voleur" diyordu, geri de kalanlar ise onu çok dürüst buluyordu ve arkadaşlarına bağlı kalmışlardır. Mesela Cezanne onun kesinlikle dürüst bir insan olduğunu düşünürdü. Cezanne ve Renoir ebedi dostlarıydı (Dumas,2006,s3). Vollard'ı sanatçılar arasında fırsatçı olarak düşünen bir tek Matisse değildi, Gauguin de öyle düşünürdü. Vollard ve sanatçılar arasında kaçınılmaz bir parasal çekişmeler vardı. Onun bu tavrı resimlerin satışında çok fazla avantaj sağlıyordu. Özellikle Picasso, 1901'de onun Vollard'ın galerisi ile çalışmaya başladığında 19 yaşında hala tanınmayan bir sanatçıydı. Çok az ücrete tüm yeteneği ile ürettiği eserlere sahip olmasına Picasso sitem

ediyordu. Matisse, şüphesiz Vollard ona ilk kişisel sergi teklifi ettiğinde memnun olmuştu. Bu düşüncesi daha sonra nahoş bir etkiye dönüşmüştü.

Yüzyılın başında Vollard, yılda en az on sergi düzenlemişti ve uluslararası alıcı piyasasında etkili olmuş durumdaydı. Onun olağanüstü duyarlılığı, benzersiz yetenekleri keşfetmek için onu etkin kılmıştır. Vollard, sanatçıların her biri ile özel bir ilişki kurmuştur, ayrıca bu yaratıcılar ile arasında bir yol geliştirmiştir. Küçük olan Paris sanat dünyasına büyük koleksiyonerleri ve sanat alıcılarını dahil ederek uluslararası sanat piyasasına bir boyut kazandırmıştır.

Vollard, 1892'de Armand Guillaumin ve Cezanne'a sergi açar muhtemelen bu sergide Auguste Renoir ve Edgar Degas ile tanışır ve sonrasında onların da eserlerinin satışına başlar. Aynı zamanda genç Avant-Garde sanatçıların çalışmalarını da toplar. Nabiler diye tanınan Bonnard, Denis, Roussel ve Vuillard ile çalışır. 1895'de Van Gogh'a sergi açar, en önemli sergisi ise Cezanne'ye açtığı retrospektif sergisidir. Haziran 1894'de miras kalan "Pere Tanguy" mülkün satılması Vollard'a Cezanne, Gauguin ve Van Gogh tarafından yapılan tabloları satın alma fırsatını verir. Edouard Manet'in çizim ve yağlıboya çalışmalarını da aynı yıl satın alır (Rebecca ve Warman, 2006, s.275). George Rouaoult ile sözleşme yapan Sole Ajansı 1893'da Cezanne ve 1901'de Emille Bernarnd ayrıca 1906'da Picasso'nun studio sergisine ev sahipliği yapmış ve Vollard'ın yıllar boyu eserlerini stoklamasına imkan sağlamıştır. Daha sonra Vollard, belli bir düzende çalışan Fovistlerin eserlerini de alır. Özellikle Derain'in 1905 yılındaki eserleri ve bir sonraki yıl da Vilaminck'in eserlerini satın almıştır. Odilon Redon'dan karakalem, pastel ve yağlıboya çalışmalarını kapsayan çok sayıda eseri alır. 1893-1894 yılında ilk Redon'dan "Siyah" çalışmalarını, 1897 ve 1899 yılında da bu siyah serinin devamını satın almıştır Vollard bazen belli başlı sanatçıların eserlerini satmakta zorluklar da yaşamıştır. Örneğin Henri Rousseau ve yeni izlenimciler gibi. 1902 'de Maximilien Luce ve Seurat'ın "Modeller" ve üç diğer işini alıp sergilemesine rağmen, puantizmi anlamamış ve kafasını karıştırmıştır (www.artic.edu).

Ticari zekası yüksek olan Vollard, riskleri yok etmek açısından genç sanatçılarla çalışmak için iyi tanınmış genç izlenimcilerin işlerini satın almaya çalışmıştır. Aynı zaman da bu sanatçıları tanıtmıştır da. 1894'de Pissarro'nun "Kar" yansımaları işleri ve Manet'in "Cenaze" adlı eseri bunlara örnektir. Degas 1890'da dikkat çekici koleksiyonlarına başladığında, Vollard'ın satması için yağlıboya resimlerinde tarzını değiştirmiştir. Renoir'in de bir çok çalışmasını alan ve satan Vollard ile Renoir'in arkadaşlığı Renoir 1919'da ölene kadar sürmüştür. Vollard monografilerinde Paul Cézanne, Auguste Renoir ve Degas'ın eserlerine büyük bir hayranlık duyduğundan bahsetmektedir. (www.artic.edu)

Pierre Bonnard, 1904. 74X92,5

MODERN RESMİN GELİŞİMİNDE VOLLARD SANAT GALERİSİ VE AMBROİSE VOLLARD

Tüm bu sanatçılar o dönemde ilk kez para kazanmaya başlamışlardır. Vollard aynı zamanda 19. Yüzyılda baskı resminin de yeniden doğmasına sebep olmuştur. Kasım 1898'de Gauguin ile de çalışmaya başlayan Vollard, o yıl ve 1903'de iki sergi açar. 1905'de de kapsamlı bir Gauguin Retrospektif sergisi düzenler. 1901'de 19. Yüzyıl sonlarında henüz çok tanınmayan Pablo Picasso'nun yağlıboya, pastel ve suluboya sergisini açmıştır. Bununla birlikte "Avignonlu kızlar" gibi Picasso'nun son çalışmalarını beğenmemiş ve ilgilenmemiştir. 1913'de Picasso'nun baskıları ve 1930-37 arasında kübist çalışmalarını sergilemiştir. Bu çok önemli sanatçılar arasında Kees Van Dongen ve Henry Matisse Vollard ile çalışmayı reddetmiştir. Odilon Rodin da Vollard'ın çalışmış olduğu sanatçılardandır.

Vollard tarafından organize edilen sergiler 1908 yılı sonrası yavaşlar. 1914'de 1. Dünya savaşı patlak verdiğinde galerisini kapatmak zorunda kalır. Savaş sonrası 28 numaralı dairesinde müşterilerini ağırlamaya başlar. Sonrasında da sanat kitapları yayınlamaya ve asıl tutkusu olan basım-yayım işlerine zamanın büyük bir kısmını harcar. Yayına hazırlanan kitapların, baskı, çoğaltma, basım kısımlarıyla birebir ilgilenir, özenle dizayn eder. 1924 yıllarında Vollard, sanat ticareti ve basım yayım işleri için Martignac'a Saint Germain'e taşınır. Koleksiyonunun büyük bir kısmı bu kapılar ardında gizli kalmıştır. Savaş sonrası Paris sanat merkezi semt olarak değişir ama Vollard mekanını terk etmeyerek aynı yerinde çalışmaya devam eder. 1918'de Vollard için modern resmin en zengin tüccarı denilmektedir. 1924'e gelindiğinde Vollard resim simsarı, yayıncı ve baskıcı olarak 28. Konak rue de Martignac'da bulunmaktadır.

Modern sanatı oluşturan bu büyük sanatçılar ile çalışması ve uluslararası boyutta sanat ticareti yapmasının yanı sıra Vollard'ın Galerisi görenleri şaşırtan ilginç bir mekandır her yerde sanat eserlerini görebileceğiniz yığınlarla doludur, bugün sanat tarihine yön veren bir çok ismin çalışmalarını bazıları duvarda bazıları rulolar halinde mekanın farklı yerlerinde bulunmaktadır. Vollard'ın açtığı sergiler ve satışları doğru sanatçılar ile ilişki içinde olması bir süre sonra onun yurt dışındaki meslektaşları ile de tanışmasını sağlamıştır, bu sayede bir çok resmin satışını gerçekleştirir ve 1936'da Amerika'da bir organizasyon da düzenlemiştir (Dumas,2006,s20-21).

VOLLARD VE SANATÇI İLİŞKİLERİNDEN ÖRNEKLER

Vollard ve Cezanne

Kasım 1895'deki Cézanne sergisi sanat simsarı ve ressamın kariyerlerindeki anahtar olaydır. Vollard, Cezanne'nin ölümünden sonra retrospektif sergisini yayınlamıştır. Cezanne için bu sergi, ticari bir galeride sergilemekten çok onun kamu sanatında itibar kazanmasını sağlamıştır. İlk kez Vollard, Tanguy'un resim dükkanının camında gördüğü Cézanne'nin resimlerine vurulur: "Midemin yumruklandığını hissettim" demiştir. Tüccar için daha da iyisi Cézanne henüz bir sanat simsarı ile çalışmıyor oluşudur. Bu sergi ile, Vollard onun yeteneği ve becerisini, yenilikçi anlayışını açığa çıkartmış olur. 1895'teki Retrospektifi ile Cézanne'in uzmanlığına saygı gösterilmeye başlanmıştır. Vollard, böylece onun gelecekteki başarısının temelini atmış olur. Aslında o, Cézanne'in çalışmalarını tekel altına alarak uluslararası koleksiyoncular ağını kurmayı sağlamıştır. Vollard hiçbir zaman imkanı olmasına rağmen Cézanne'ye büyük ödemeler yapmamıştır, bunun için bir sebep görmemiştir. Fakat Vollard, Cézanne'yi tanıtması ile birlikte onun saygınlığını yükseltmiş ve çalışmalarını sergileyerek adeta empresyonist sanatçılara bir eğitim vermiştir (Jensen, 2006,s29-44).

Paul Cézanne, 1899. 101X81 cm

Vollard Ve Van Gogh

Vollard ilk Van Gogh sergisini 1895'de organize etmiştir. Bu sergi ticari bir başarısızlık olacaktır. Cesurca yeni mekanda 1896-1897'de bir diğeri sunar, daha da büyük, Alman ressamın retrospektif sergisidir. İnsanlar daha önce bu kadar sayıda Van Gogh resmini bir arada aynı mekanda görme fırsatını yakalamamıştır. Ama bir kez daha başarısız olur. Vollard artık Van Gogh'un resimlerinin tutunmaya çalışmasından vazgeçer. Jo Van Gogh-Bronger ile ilişkileri zorlaşır.1900'lerde Jo Van Gogh-Bronger Van Gogh'un sanat pazarını güçlendirmeye çalışır ve itibarını kazanmasında önemli rol oynamıştır. Vollard da ise sanatçıya ait fazla çalışma yoktur, çünkü Bronger Van Gogh pazarını elinde tutmaktadır. Sonrasında sanatçının piyasası arttığında Vollard onun çalışmalarını satın almaya başlamıştır. Vollard'ın sanatçı ile ilgili yanlış tercihinin değişmesinde bazı nedenler olmuştur. Van Gogh'un kardeşi Theo'nun dul eşi, Theo öldüğünde iki kardeşin mirasçısı olur. Muhtemelen Vollard'ın kararını etkilemiştir. Kitabında Vollard yanlışını kabul etmiştir: "Van Gogh hakkında tamamiyle yanlış yaptım, geleceği olmayacağını düşündüm ve onun resimlerine bir şarkı gibi gitmesine izin verdim" demiştir. Vollard'ın Van Gogh'u desteklemesinde Emile Bernard'ın teşviki olmuştur. Bernard da sanatçıya ait pek çok çalışma bulunmaktaydı ve bunların çoğunu Vollard'dan satın almıştır. Aynı zamanda Vollard bu koleksiyon ile ilgili bir de kitap yayınlamıştır. Van Gogh ve Vollard ile ilgili merak edilen bir soru vardır; eğer Van Gogh genç yaşta trajik bir şekilde ölmeydi tüccar onu da efsane yapabilir miydi? (Pratt,2006,49-58)

Vollard Ve Gauguin

Gauguin ve Vollard arasındaki ilişki karşılıklı yanlış anlama ile şekillenir. İki adam ilk 1893'de Paris'te karşılaşırlar. Kısaca ressamın Sojourn Tahiti'den ilk dönüşünden sonradır. Onlar birlikte sonraki gelecek birkaç yıl küçük işler yapmışlardır. Gauguin ilk sefer Vollard'ın Fransa'ya resimleri getirmesini reddeder. Fakat sanatçının Paris'teki acentesi Vollard olmadan yapamaz. Böylece Vollard 1898'de Gauguin'in bazı çalışmalarını sergilemiştir. Ressamın son çalışmalarını içeren bu koleksiyonda muazzam anısal çalışmaları bulunmaktadır, "Nereden

MODERN RESMİN GELİŞİMİNDE VOLLARD SANAT GALERİSİ VE AMBROİSE VOLLARD

geliyoruz, neyiz, nereye gidiyoruz?" adlı çalışması gibi Bu yıllarda finansal şartlar zordur. Gauguin, Vollard ile 1900'de çetin bir anlaşma imzalar, ayda 300 franc'ı garantilemiştir. Satış ilerledikçe her resim satışından 200 franc. Bu mütevazı bir tekliftir. Sonrasında Vollard, Gauguin tablolarına alıcı bulmada ve diğer acentalara satmada da bazı sıkıntılar yaşamıştır. Gauguin'e Vollard ile ilgili aralarındaki sessiz ilişki sorulduğunda "Köpek balığının en kötü türü" olarak tanımlamıştır (www.musee-orsay.).

Vollard bu anlaşmadan sonra Gauguin'in çalışmalarını pek beğenmemiştir, bu sırada bu ilişkiye Monfreid aracılık etmektedir. Sanatçı bu aşamada çalışma stilini değiştirmez Vollard'ın filkrini değiştireceğini düşünmektedir. Fakat Monfreid'in tüm çabalarına rağmen Vollard'ın sanatçının eserlerini satışı ile ilgilenmez. Gauguin bu arada hastadır, Monfreid bir kez daha Vollard'a durumu bildirir ve yardım ister ama cevap gelmez bu arada sanatçı ölmüştür. Fayet adlı bir koleksiyoner bu arada 3 çalışmasını satın almıştır (Durick, 2006, s76).

Vollard Ve Picasso

Vollard ve Picasso'nun arasındaki ilişki sürekliliği olan ve 1901'de başlayan sonrasında 40 yıl devam etmiş bir ilişkidir. Bu ilişkinin zaman zaman niteliği değişmekteydi, arkadaşlık ve ticari ilişkiyi içeriyordu. Vollard Picasso'nun ilk Paris gösterisini yapmıştır, muhtemelen çok ucuz fiyatlara birçok resmini satışa çıkarır ama bunu satın almak isteyenleri redderek yapmıştır. Bu Vollard'ın sürekli yaptığı yöntemdir, böylece satılmayan eserler kendisine kalmaktadır. Yıllar ilerledikçe Picasso'nun ünü artmıştır, bu dönemde de Vollard sanatçının birkaç çalışmasını satın almıştır, fakat hiçbir zaman aralarında bir sözleşme yapılmamıştır. Vollard Picasso'nun mavi ve pembe dönemi öncesi çalışmalarını ve bazı heykellerini ve plakaları da yayınlamak üzere almıştır, aynı zamanda Picasso'nun illüstrasyonlarını yaptığı yayınlar da basmıştır. Picasso bu dönemde zaman zaman Kahnweiler gibi farklı sanat simsarları ile de çalışmıştır. Fakat gerek sanat eser gerekse kitap illüstrasyonları gibi bir çok konuda birlikte çalışmışlar ve Vollard ölene kadar bu ilişkileri devam etmiştir. Vollard'ın öldüğü gün orada bulunanlardan birisi de Picasso'dur (Tinterow ve Miller, 2006, s101-117).

Pablo Picasso, 1910. 93X6

BASKI YAYINCILIĞI

Vollard, Cézanne sergisinden edindiği kazançla Mayıs 1896'da rue Laffitte 6'da daha büyük bir mülke geçiş yapar. Bu yeni yer 1. Dünya Savaşına kadar Paris'in sanat merkezidir. Vollard'ın burada gerçekleştirdiği etkinlikleri arasında dikkat çekici sergileri olmuştur. Ayrıca 1890'da ve 1896'da Vollard'ın ilk büyük yayını "The Album des peintres graveurs", yeni mekanında açılan ilk sergi ile bağlantılıdır. Bu sergi, Pierre Bonnard'ın düzenlediği renkli bir poster ile sunulmuştur. 100 adet basılmış olan albüm için Pissarro "sergi büyük bir başarıdır" yazmıştır. 1897'de "painter-engravers originales de la galerie Vollard" sergisi ve yayınlanan albümü "d'estampes originales de la galerie Vollard" ilk albüme eşlik eder. O zamanlar Pissarro oğluna şöyle yazar: " Vollard rue Laffitte'de taşbaskı albümü ortaya koyuyor. Bu ahbab Creole

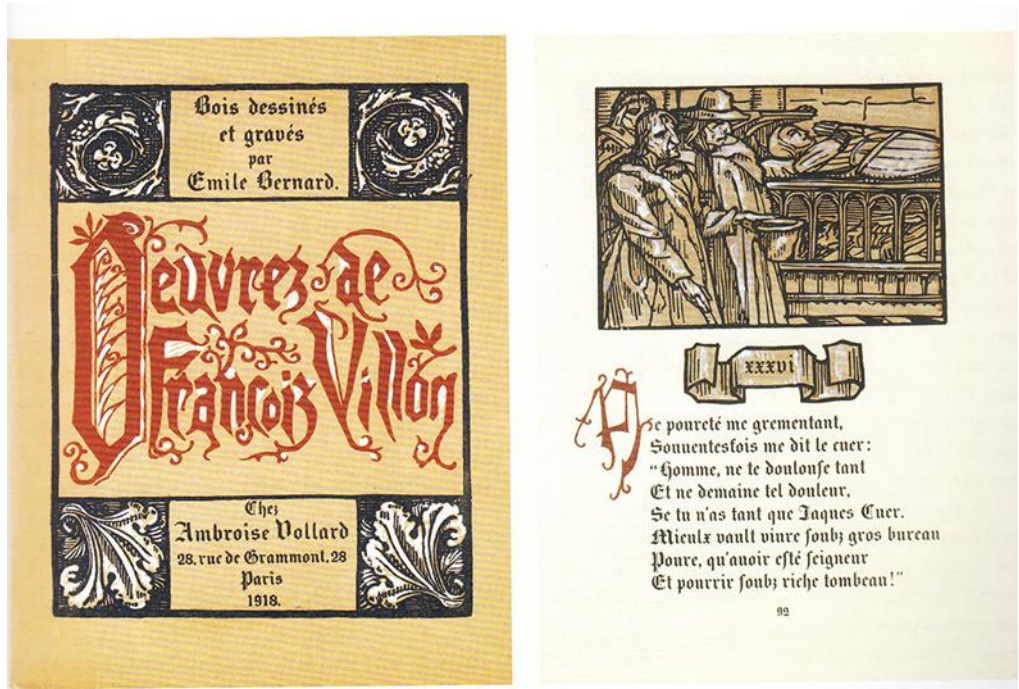

"İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi"
"Journal of the Human and Social Sciences Researches"
[itobiad]

ISSN: 2147-1185

büyüleyici, eserler birinden diğerine uçan şaşırtıcı bir rahatlık hissi veriyor” (Rebecca veWarman,2006,s277).

Nabi sanatçıları bu iki albümde Vollard ile birlikte çalışmışlardır. Vollard aynı zamanda Bonard (Quelques aspect de la vie de Paris, 1895-1899), de Denis (Amour, 1892- 1898) ve Vuillard (Paysages et Intérieurs, 1899) tarafından yapılan baskı koleksiyonlarını yayınlamıştır. Bu yayınlardan başka Vollard Nabilere iki grup sergisi teklif eder, tek kişilik gösteriler Vollard’ın alışık olduğu uygulamalardan değildir. Üçüncü albüm olarak AgusteClot’un bazı çalışmalarını kapsayan “Les Paintres-Graveurs” adlı kitabı yayınlamayı planlar ama yayınlanmaz, aynı yıl Vollard, André Mellerio’un bir albümünü yayınlır. 1898’de yaklaşık 50 baskı çalışmasını Londra’daki uluslararası bir sergiye göndermiştir. 1899’da “Editions Vollard” adlı Bonnard, Denis, Fantin-Lotour, Redon ve Vuillard’ın çalışmalarını kapsayan bir albüm daha yayınlır ve büyük övgü alır. Sonraki yıllarda Vollard Cézanne, Picasso, Bonnard, Maximilien Luce, Rodin, Denis, Chagall gibi bir çok sanatçının albümlerini yayınlamıştır (Rebecca veWarman, 2006, s277-290).

Emile Bernard, 1919. 32,5X25 (Kitap İllüstrasyonu)

SONUÇ

Vollard'ın koleksiyonu doğru koleksiyonu oluşturmaktan çok içgüdüsel olarak toplanmış gibi görünmektedir, bununla birlikte 20. Yüzyıl sanatının oluşumunda katkısı olan hemen hemen tüm sanatçıları keşfetmiş, resimlerini toplamış ve modern sanatın oluşumunda büyük etkisi olmuştur. Onun belli belirsiz bir "Musée Ambroise" kurmayı düşünmesine yine de gerçekleşmemiş olmasına rağmen, yıllarca büyük bir başarı ile oluşturduğu koleksiyonu Vollard'ın Fransız Müzelerine önemli bir hediyesidir.

Ünlü Sanat Simsarı'nın yıllarca uğraştığı bu alana, neredeyse kendini adanmış olmakla birlikte sonunda dağılmış olan koleksiyonun hazin bir hikayesi bulunmaktadır. 1939'daki ölümünden sonra dedektiflik bir durum söz konusudur. Koleksiyonun sayısı ile ilgili net bir sayı bulunmaz ama yine de muazzam sayıda olduğu konusu genel bir görüştür. Yine de 5-10 bin arasında olduğu tahmin edilmektedir. Vollard'ın mirasçısı yoktur, hiç evlenmemiştir, ölümünden çok önce hazırlanan bir vasiyet bulunur ve serveti ailesine ve kardeşlerine kalır. Bununla birlikte savaş boyunca çalışmalarının pek çoğu kaybolur ve baskı koleksiyonu ile ilgili bir çok spekülasyon da yapılmıştır (www.telegraph.co.uk).

Vollard'ın koleksiyonundan birkaç yüz çalışma genç Yugoslavya Eric Chlomovitch tarafından tahsis edilmiştir. Onun Vollard'ın yaşamının son yıllarında diyalogda olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Vollard bu koleksiyonu ona kendi adına bir müze oluşturmak için vermiştir. Chlomovitch bu resimleri Yugoslavyaya götürür bir kısmı uçuş sırasında kaybolur ve kendisi de Naziler tarafından öldürülür. Kalan 360 çalışma şu anda Belgrad Ulusal Galerisinde bulunmaktadır. Koleksiyonun büyük bir kısmı Vollard'ın erkek kardeşi Lucien'in onayı ile Fransa dışına çıkarılırken New York yolunda ele geçirilir ve Kanada Ottawa'ya gönderilir. Sonrasında çoğu dağılır (<http://www.nga.gov>).

Vollard'ın koleksiyonunun ellerinde kalan kısmının Paris içinde kalmasını isteyen mirasçıları o dönemin yönetimi ile görüşmelere başlarlar aralarında müzeler de vardır fakat devlet bu rakamları karşılayamaz devam eden görüşmeler neticesinde şehir Konseyi ile bazı önemli eserlerin satışında anlaşma sağlanarak Petit Palais Müzesine bu eserler devredilir, bugün halen Vollard'ın koleksiyonunun bir kısmı bu müzede bulunmaktadır (Assente diPanzillo, 2006,s261).

Vollard'ın ölümü onun tüm yaşamı gibi bilmecedir. 73 yaşında 22 Temmuz 1939'da trafik kazası sonucu ölmüştür. Evinden gelirken Paris yolunda şoförünün kullandığı araba kayarak kaza yapmıştır. Vollard'ın öldürüldüğüne dair iddialar da bulunmaktadır. Picasso'ya ait bir bakır levhanın kafasının arkasında olduğu ve çarptığı, bronz bir küçük heykel nedeniyle kafasına bir darbe aldığı gibi onun şanına yakışır farklı hikayeler de yazılmıştır (Dumas, 2006:24).

Auguste Renoir, 1917. 102.6X83.6

Ambroise Vollard tüm ileri görüşlülüğü ve ticari zekasının yanında kesinlikle sınırları olan bir sanat simsarıdır. Mesela Matisse ve Picasso'nun potansiyellerini görmekte başarısız olur ve bazı büyük sanat hareketlerini de görmezden gelir, örneğin Kübizm ve Sürrealizm gibi. Buna karşılık düzenlediği de sergiler ile Picasso, Gauguin, Matisse ve Cezanne'yi çalışmaya teşvik etmiştir. "Vollard'ın yanlışları bir elin parmakları kadardır" diye yazar Kahnweiler (Dumas,2006,s23). Vollard, onun zamanının en büyük sanat tüccarıdır. Uluslararası ortamda da parlak bir girişimci olarak Fransız sanatından daha çok modern Fransız sanatının yayılmasını yardım etmiştir (www.musee-orsay.fr). İlginç kişiliği ve görüntüsü ile etrafında farklı enerji yaratan Vollard, bazı sanatçıların yakın dostu ve destekçisi, bazı sanatçıların da çekindiği ve uzak durduğu bir sanat simsarıdır. Vollard aynı zamanda şanslı bir adamdır da, sanat tarihine yön veren pek çok sanatçı onun resimlerini yapmış, fotoğrafları çekilmiş hakkında çok yazılmış, çok konuşulmuştur.

MODERN RESMİN GELİŞİMİNDE VOLLARD SANAT GALERİSİ VE AMBROİSE
VOLLARD

Pierre Bonnard, 1904

1931

Thérèse Bonney, 1932

“İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi”
“Journal of the Human and Social Sciences Researches”
[itobiad]

ISSN: 2147-1185

KAYNAKÇA

Assente di Panzillo, R. (2006). The Dispersal of The VollardCollection. Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde. The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Baykam, B. (2014). "1980'lerde Türk sanatı" Artam Glaobal Art&Design Dergisi, Kasım-Aralık Sayı:30 ,

Dumas, A. (2006). Cézanne to Picasso Ambroise Vollard, Patron Of The Avant-Garde. Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde.The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Druck, D. (2006). Cézanne to Picasso Vollard and Gauguin: Fictions and Facts. Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde.The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Franck, D. (2009). Bohemler. İstanbul: Sel Yayıncılık

Jensen, R. (2006). Vollard and Cézanne: An Anatomy of a Relationship". Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde.The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Pratt, J.P. (2006). Patron or Pirate? Vollard and the Works of Vincent van Gogh. Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde. The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Robinow, A.R. Warman, J. (2006). Selected Chronology. Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde.The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Tinterow, G. Miller, A.E (2006). Vollard and Picasso. Newyork: Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde.The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, New Haven and London

Vollard, A. (1978) Recollections of a Picture Dealler, (İng Çev.) Violet Mç MacDonald (2002). Mineola, New York: Dover Publications, Inc.

İnternet Kaynakça

http://www.nga.gov/content/ngaweb/Collection/artistinfo.7085.html?artobj_artistId=7085&pageNumber=1

<http://www.artic.edu/aic/exhibitions/picassoold/themes.html#top>

<http://www.musee-orsay.fr/en/events/exhibitions/archives/exhibitions-archives/article/chefs-doeuvre-de-la-galerie-vollard-4258.html>

<http://www.telegraph.co.uk/culture/art/7818407/Ambroise-Vollard-the-original-Charles-Saatchi.html>

Resimler Kaynakça

Cézanne to Picasso Ambroise Vollard Patron of the Avant-Garde.2006,The Metropolitan Museum Art, Yale University Press, B, NewYork, New Haven and London

